

Interessante informatie:

Wisselende uitstalling in de vitrinekast:
Poststukken met betrekking op Vaals van Jo Lux

In dit nummer:

Highlights uit het oorlogskrantenarchief: "D-Day" 1

420 Zigeuners blokkeren grens in Vaals 1

Stazeus Stubach 2

Het gemeentewapen van VAALS 3

Verleden en Heden 16 3

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden 4

Verenigingsnieuws 4

Highlights uit het oorlogskrantenarchief: "D-Day"

In 2014 gaan mensen in heel Europa niet alleen het uitbreken van WO I herdenken, maar ook het beslissende keerpunt van de WO II, in 1944 en 1945 exact 70 jaar geleden. Uit de rijke verzameling oorlogskranten, die we in

ons verenigingsarchief hebben, gaan wij vanaf juni 2014 t/m mei 2015 een reeks interessante krantenuitgaven uit de respectieve maanden presenteren. Natuurlijk kunnen wij in de beperkte context van de Nieuwsbrief geen lange

verslagen van de gebeurtenissen zelf geven, maar wij willen onze lezers vooral erop attent maken welk rijke schat ons krantenarchief bevat. Wij beginnen met het "begin van het einde" van Hitlers terreur, namelijk de zogenaamde "D-Day". Dit begrip betekend eigenlijk niet meer dan "vastgestelde termijn" voor een militaire operatie. Maar door de gebeurtenissen in WOII wordt D-Day meestal gebruikt voor de landing van de geallieerden in Normandië op 6 juni 1944. Officieel heette de invasie van vooral Amerikaanse, Canadese en Engelse troepen "Operation Overlord".

Vervolg op Pagina 2.

Vergeeten en bijzondere gebeurtenissen uit Vaals en omgeving: 420 Zigeuners blokkeren grens in Vaals

Een groep van enkele honderden zigeuners blokkeren op Pinkstermaandag

4 juni 1990 de grens in Vaals. De zigeuners gingen tot de blokkade over, nadat zij tevergeefs hadden geprobeerd de Nederlandse grens over te steken. Zij kondigden aan de grenspost te blijven bezetten totdat zij toestemming krijgen in Duitsland te blijven. Als die toestemming er over twee dagen niet is gaat de hele groep in hongerstaking, zo

werd aangekondigd. Met behulp van 50 man Marechaussee, dranghekken en politiebusjes werd de grens hermetisch afgesloten.

Woensdag 6 juni 1999

Zigeuners weigeren alle besmette hulp en de blokkade zal niet eerder opgeheven worden totdat er in Duitsland een uniforme regeling voor alle deelstaten is afgekondigd ten aanzien van de groep.

Donderdag 7 juni 1990

Ook na drie dagen blokkade geven de zigeuners geen strobreed toe.

Vrijdag 8 juni 1990

Blokkade opgeheven. Sinds half drie 's middags lieten de

zigeuners het verkeer naar en van de Bondsrepubliek weer door. Dat gebeurde nadat vijf Duitse deelstaten schriftelijk hadden bevestigd een aantal zigeuner families op te zullen nemen.

Zo kwam er een einde aan bijna vijf dagen blokkade van de grensovergang in Vaals. A.C.

Stazeus Stubach

Boekbespreking

In de Historische Reeks Parkstad Limburg 8 verschijnt binnenkort een bijzondere studie van Lei Heijenrath getiteld "Frans Corneli (1800 – 1855) parlementariër, en het streven naar zelfstandigheid voor Limburg". De studie geeft een zeer duidelijke beeld van de tumultueuze ontwikkelingen in een roerige tijd in Limburg. Het boek is te bestellen door voor de prijs van € 22,50 excl. verzendkosten door overmaking op NL86INGB0002069907 t.n.v. Het Land van Herle o.v.v. Boek Corneli. H.K.

Op de hervormde begraafplaats is de heer Stazeus Stubach begraven. De heer Stubach is geboren in Weener, een stad in Nedersaksen. Hij is in Vaals een begrip met betrekking op het toerisme, met name rond de Wilhelminatoren. Volgens de "Geïllustreerde Gids van Vaals", in 1939 uitgebracht door Stubach, lezen we dat de eerste toren in 1905 gebouwd is door de "Vereeniging Neerland's Hoogste Berg" onder voorzitterschap van burgemeester Sträter. De toren is later in eigendom overgegaan aan Stazeus Stubach, die hem na de eerste wereldoorlog opnieuw opbouwde. De omgeving van de toren werd verfraaid met een bloementuin en een speeltuin. Nabij de toren had de gemeente Vaals een circa 16 ha. vlak terrein aangelegd. Dit terrein werd door Stubach gepacht. Het werd door hem ingericht als vliegveld. Het eerste evenement op het vliegveld was echter een door de Vaalsse "Reitclub" georganiseerd paardenrennen. In 1926 en 1927 werden er belangrijke internationale vliegdagen gehouden. De evenementen brachten veel toeschouwers naar Vaals. In 1928 werd door

Hollandse vliegeniers 20 vliegtuigen in Vaals en bij de heer Stubach gestationeerd. Stubach fungeerde als gastheer en werd hier uitgebreid voor bedankt. Ook heeft Stubach op dit terrein korte tijd een "Auto-Kampeerterrain" ingericht. Op 27 juni 1932 stortte nabij de Wilhelminatoren een vliegtuig neer, afkomstig van vliegveld De Kooy. Twee inzittenden, C.A. Weemhof en W.J. Nijhof vonden hierbij de dood. De heer Stubach was direct ter plaatse. Hij alarmeerde de hulpdiensten maar kon voor de inzittenden niets meer doen. Stubach richtte wel met ter plaatse voorhanden materiaal het vliegermonument op. Dit

hoort nu nog bij de Wilhelminatoren. De houten propeller van het vliegtuig werd aan het monument bevestigd. Door de tand des tijds is dit aangetast en vervangen door een metaalen exemplaar. In 1936 was de heer Stubach reeds 25 jaar actief t.b.v. het toerisme. Op 13 juni 1936 bezocht H.K.H. Prinses Juliana de Wilhelminatoren. Deze bracht toen dank uit aan de heer Stubach voor zijn inzet. De heer Stubach is overleden op 16 december 1954 op 71 jarige leeftijd.

Bron: *Geïllustreerde gids van Vaals* uitgave 1939. Uitgever St. Stubach.

Zo zag zijn grafsteen uit voor de totale vernieling

Highlights uit het oorlogskrantenarchief: "D-Day"

Vervolg van Pagina 1

Aan de operatie namen meer dan 150.000 soldaten deel. Ook hadden de geallieerden rond 1000 tanks, meer dan 11000 vliegtuigen en bijna 9000 schepen. De invasie van de geallieerden was de eerste stap van de bevrijding van West-Europa. De "Telegraaf" berichtte in zijn uitgave van 6 juni 1944 over de ge-

beurtenissen in Normandië en gaf een uitgebreid verslag, aangevuld met een kaart waarop de landingsoperaties in beeld werden weergegeven. In de uitgave is verder een artikel te vinden over Mus-

sers gesprek met Hitler over de invasie van de geallieerden, en bovendien wordt de Nederlandse bevolking geïnformeerd over het bombardement van Roosendaal. A.C.

Het gemeentewapen van VAALS

Tekst van de brief uit 1890 gericht aan koning Willem III door het gemeentebestuur van Vaals met het verzoek het oude schepen zegel te mogen gebruiken als gemeentewapen en stempel en de tekst van de door de koning verleende toestemming:

Wij deelen hier mede de aanvraag tot en de verleen-
ning van een wapen der
gemeente Vaals.

Vaals, Mei 1890.

Sire!

Het gemeentebestuur van Vaals, Hertogdom Limburg, neemt de eerbiedige vrijheid aan uwe Majesteit verlot te vragen om het oude schepen zegel vroeger alhier in gebruik te mogen voeren als gemeentewapen en stempel.

De gemeente Vaals is gelegen in het voormalig land van 's Hertogenrade en de parochie erkent den H. Lambertus, bisschop van Maastricht, tot haren beschermheilige.

Het was wellicht om deze laatste omstandigheid dat het schepen zegel, hetwelk voormaals te Vaals in gebruik was bestond uit het beeld van den H. Lambertus naar voren gekeerd, gekleed in bisschoppelijk ornaat, de mijter op het hoofd, houdende in de rechter hand den kromstaf en de linker op de borst. Omschrift. S. Curiae in Holseth Vaels et Ville.

Dit wapen en zegel, waarvan een afdruk in gips hier is bijgevoegd, zou het gemeentebestuur gaarne volgender wijze door Uwe Majesteit gewijzigd, in gebruik nemen. De hierbij gevoegde teekening geeft den inhoud van het gewijzigde wapen op als volgt: In een veld van keel het beeld van den H. Lambertus, bisschop van Maastricht, in goud, den mijter op het hoofd en gekleed in bisschoppelijk ornaat, den bisschopsstaf en eene lans (zijnde het instrument waarmee hij gedood werd), in de linkerhand

houdende en de rechter op het wapen van 's Hertogenrade liggende, dat voor hem staat. Aangezicht en handen in natuurlijke kleur. De schildvoet is van sinopel en het wapen van 's Hertogenrade is in zilver, een leeuw van keel met dubbelen staart, getongd en geklauwd van goud.

Ten slotte verzoekt het gemeentebestuur van Vaals aan Uwe Majesteit, ontheffing der rechten, ingevolge Koninklijk besluit van 3 Januari 1818 no 19, tot verleening der wapens vastgesteld, om reden dat deze gemeente geene 5000 zielen telt. Hetwelk doende, enz.

Namens het gemeentebestuur,

get. L. Rüländ.

get. Gudden.

A.C.

(Het antwoord komt in de volgende nieuwsbrief)

Gemeentewapen Vaals

Mensen die gebruik maken van moeilijke, onbegrijpelijke woorden zouden weer een tijdje bij hun moeder moeten gaan wonen.

Corn. Jansen.

Verleden en Heden 16

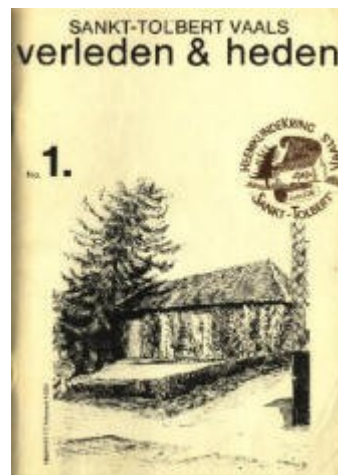
De redactiecommissie van V & H is alweer een aantal keren bij elkaar geweest. Over een aantal artikelen welke in uitgave 16 komen is al enige duidelijkheid.

Zo zal er zeker een artikel over tennisbanen in Vaals worden opgenomen. Dit artikel is nog geschreven door Leo Junggeburt. Het is niet opgenomen in V & H 15 vanwege plaatsgebrek.

Voorts komt er een verhaal over "vernummering" op de Maastrichterlaan, hetgeen nog gevolgen heeft gehad

voor de plaatsing van de "Stolpersteine". De hervormde begraafplaats komt ook aan de orde. Enkele leden van Sankt Tolbert hebben op verzoek van de gemeente Vaals de begraafplaats geïnventariseerd. Hierbij hebben we aangegeven welke graven behouden dienen te worden. Dit artikel wordt ondersteund door vele foto's.

Over de verdere invulling van V & H 16 zullen we in de volgende nieuwsbrieven berichten.

**HEEMKUNDEKRING
SANKT-TOLBERT
VAALS**

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

**Bezoek onze website
sankttolbert.nl**

Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

juli 2014

2 juli Henny Crott 77 jaar
3 juli Arthur Cransveld 71 jaar
12 juli Joseph Mertens 85 jaar
28 juli Wiel Delnoije 72 jaar
31 juli Gerard van Beusekom 79 jaar

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Allen van harte gefeliciteerd!

Activiteiten agenda

3 juli Kopermolen. Pianorecital door Reneé Derks m.m.v. het Jugendorchester Aachen

5 juli tot 8 juli Zomerkermis

6 juli Üllemarkt

11 Juli tot 20 juli CHIO Aken

13 juli tot 3 augustus Kunst-route Vaals

18 juli tot 20 juli Federatiefeest van de schutterij St. Joseph Vijlen

19 en 20 juli Internationale

kunstmarkt Vaals

23 en 24 juli Koelmarktfeesten Vijlen

26 juli Vols Tropical

27 juli Catharinawandeltocht Lemiers

Nieuwe leden

In het eerste half jaar van 2014 hebben we 14 nieuwe leden mogen verwelkomen en wel:

Irene Aries Vossen
Sophie Habets-van Groningen
Maria v.d. Beuken

Willem Martens
Fer Brounen
Jan Meesters
Marian Brounen-Niessen
Janine Meesters-Kerckhoffs
Elly du Chatinier-Severens
Dick ten Have
Joop Göttgens

Wil Tummers
Karl Habets
Nadine von Wintersdorff
Hein Vaessen

We hebben momenteel **238 leden.**

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.